

Till
trafikverket@trafikverket.se

Borlänge den 7 januari 2014

Slutredovisning Skyltfonden avseende Medical Card

Författare:

Jesper Christensen och Maria Nordqvist, Riksorganisationen Sveriges MotorCyklister, SMC, 2014.

Rapporten är framtagen med ekonomiskt bidrag ur Trafikverkets Skyltfond. Ståndpunkter och slutsatser i rapporten reflekterar författaren och överensstämmer inte med nödvändighet med Trafikverkets ståndpunkter och slutsatser inom rapportens ämnesområde.

Sammanfattning

Projektets syfte har varit att genom information i MC-hjälmarna bidra till snabb och adekvat räddning i händelse av MC-olycka. Informationen har bestått av en dekal till hjälm samt ett informationskort att lägga i hjälmen. Initiativet kommer från ambulanskårer i UK och USA och sprids globalt.

SMC har skickat ut dekaler och kort under 2012-2013 och kommer att skicka ut en ny omgång under 2014. Mottagare är samtliga SMC-medlemmar. Parallellt med utskicken har kontakt tagits med samtliga hjälm tillverkare, med landsting, kommuner, räddningstjänster, ambulanskårer, larmoperatörer med flera. Pressmeddelanden har skickats ut som fått stort genomslag.

SMC har inte fått kunskap om några olyckor där Medical Card haft betydelse, varken från medlemmar eller från räddningstjänst. Däremot har SMC endast fått positiv feedback från alla som arbetar med räddningsverksamhet och motorcyklister. Andra trafikantgrupper har hört av sig angående behov för dem, till exempel cyklister.

SMC föreslår att Transportstyrelsen förändrar den gällande föreskriften om hjälmar så att det inte framställs som olagligt att sätta en dekal på hjälmen. SMC föreslår att berörda myndigheter, Transportstyrelsen och Trafikverket, ställer sig bakom initiativet Medical Card för att möjliggöra spridning av initiativet till andra trafikanter.

Bidragsgivare

Den enda bidragsgivaren till projektet är Skyltfonden som under 2012 beviljade 150 000 kronor till projektet. Övriga kostnader har täckts av SMC.

Syfte och bakgrund med Medical Card

Varje år dödas och skadas ett antal motorcyklister. Medelåldern bland både MC-förare och passagerare ökar. Ett antal har någon form av kronisk sjukdom som kräver medicinering. Andra har allergier. Inom Sverige är en av indikatorerna för att nå målen i Nollvisionen snabb och adekvat räddning. Trafikverket har i skriften "Gemensam strategi för ökad MC- och mopedsäkerhet version 1.0" visat att 4 liv kan sparas per år inom detta område. Därför har SMC startat projektet Medical Card, baserat på en brittisk och amerikanska liknande initiativ.

Bakgrund

Ambulanssjukvårdare Ian Burrell är också motorcyklist och generalsekreterare i UK Ambulance Motorcycle Club. Han fick

idén till ett kort i MC-hjälm för att öka möjligheten att identifiera en skadad motorcyklist, öka möjligheten att hitta anhöriga och få kunskaper om medicinsk historia.

Initiativet som startade i Storbritannien har nu spridits till USA, Sverige, Rumänien, Portugal, Finland och Nordirland. Den globala MC-organisationen FIM har som målsättning att varje MC-organisation i 108 länder ska erbjuda sina medlemmar Medical Card. Inom kort har en miljon Medical Cards spridits på frivillig väg genom MC-organisationer i olika länder.

Metod och material

SMC har 64 000 medlemmar som själv kör eller är passagerare på motorcykel. Varje person som sitter på motorcykeln har en hjälm. Under 2012-2013 har samtliga medlemmar fått dekalen Medical Card in helmet samt ett Medical Card där namn, personuppgifter och information om medicinsk status fylls i av medlemmen. Utskicket har gjorts tillsammans med medlemskortet som skickas ut i mars varje år. SMC har bitt medlemmarna sätta dekalen mitt bak på hjälmen samt att lägga kortet mellan skal och stoppningen i hjälmen.

I samband med att detta skickades ut fanns en artikel i medlemstidningen MC-Folket som beskrev syftet och hur kortet ska användas. En hemsida har skapats med information, svar på vanliga frågor från medlemmar och information från hjälmtilverkare.

SMC har skickat brev till varje känd hjälmtilverkare i världen och frågat om effekten av att sätta en dekal med det aktuella klistret på deras hjälmar.

SMC har kontaktat Transportstyrelsen och bitt om en regelförändring som tillåter dekaler på hjälmar.

SMC har kontaktat alla rikstäckande larmoperatörer, landsting, kommuner, polisdistrikt, räddningstjänster med flera. Det har gjorts med e-post.

Vi har haft kontakt med två hemsidor som riktar sig direkt mot räddningspersonal, de publicerade information om Medical Card 2012-2013 då kortet skickades ut.

I samband med lanseringen skickades pressmeddelande ut och ett nationellt inlägg för TV genomfördes. Ett antal artiklar har publicerats i dagspress om Medical Card.

Resultat

Framgångarna är främst den positiva responsen från medlemmarna. Motorcyklister har gillat idén och använder dekal och informationskortet.

MC-organisationer i andra länder har applåderat initiativet och kopierat idén.

Medical Card har fått stor uppmärksamhet i media.

Personal som arbetar med räddning och akutvård som kontaktat SMC har endast haft positiva kommentarer.

Några motgångar är mängder av oväntade frågor från medlemmar. Det löstes genom information på hemsidan. Hjälmdekalen det första året blektes i solen vilket förbättrats inför utskicket 2013. Texten på kortet i hjälmen kan notas bort vilket uppmärksammats inför det andra utskicket.

Trots att SMC gjort två utskick använder alla medlemmar inte hjälmdekalen. Vi har därför uppmanat alla förtroendevalda och instruktörer som träffar motorcyklister att använda dekalen och förklara varför den bör sitta på hjälmen.

Ytterst få hjälmtilverkare har svarat på frågan om det är olämpligt att klistra på dekal på hjälmen. De som svarat har sagt att det har ingen betydelse med det klistret som används. Det är sannolikt det föråldrade regelverket för hjälmar som gör att motorcyklister undviker att sätta på dekal på hjälmen.

Både under 2012 och 2013 har SMC haft problem att hitta rätt mottagare då SKL inte delat ut e-postadresser direkt till räddningstjänsten i respektive kommun respektive akutsjukvården i respektive landsting. E-post skickades därför till varje kommuns och landstings gemensamma e-postadress med en vädjan om att vidarebefordra mailet. Detta har inte fungerat överallt, ett antal personer har kontaktat SMC och påtalat informationsbrister.

I räddningsorganisationer där det jobbar SMC-medlemmar och motorcyklister har det varit enkelt att nå ut med information om Medical Card.

SMC har efterlyst egna upplevelser av medlemmar som råkat ut för olyckor och haft Medical Card i hjälmen. Ingen har kontaktat oss.

Cyklister har hört av sig sedan de börjat med Medical Card i cykelhjälm. Helt klart finns det intresse i andra trafikantgrupper för projektet och dess fördelar.

Slutsatser och diskussion

Detta är ett projekt som är svårt att mäta. Dels får SMC ingen feedback från räddningspersonal, dels är det svårt att få kunskap av medlemmar som råkat ut för olyckor och haft glädje av informationen på Medical Card. Antalet dödade och svårt skadade i MC-olyckor sjunker. Det är självklart en positiv utveckling om Medical Card inte behövs!

SMC skulle gärna se att Transportstyrelsens regelverk för hjälmar ändras så att det blir tillåtet att sätta dekal i godkänt material på MC-hjälm.

SMC önskar också att information om Medical Card sprids i andra svenska intresseorganisationer. I många sammanhang skulle ett kort med medicinsk information kunna bidra till snabb och adekvat räddning.

Genom våra internationella nätverk sprids Medical Card. Allt fler MC-organisationer väljer att på eget initiativ skicka ut Medical Cards till sina medlemmar.

Ekonomisk redovisning

Under 2012 har 270 000 kronor förbrukats och under 2013 har 130 750 kronor förbrukats, totalt 450 750 kronor. Den enda intäkten har varit bidrag ur Skyltfonden med 150 000 kronor. Av dessa har 300 750 kronor gått till tryckkostnader, resten är personalkostnader. Portokostnaderna har hållits nere genom utskick med medlemskort och tidning.

Medical Card som sätts mitt bak på hjälmen och visar att det finns medicinsk informationskort i hjälmen i händelse av olycka.

Namn	
Name	
Personnr	Postnr
Date of birth	Zip code
Nationalitet	
Nationality	
ICE Närmast anhörig	
Next of kin	
ICE Telefon	
Phone	
Medical Card	

Medical card framsida som läggs i hjälmen mellan skal och stoppning.

Allergier
Allergies

Sjukdomar
Diseases

Medicinering
Medication

.....

Blodförtunnande Ja/Yes Nej/No
Anticoagulant

Sjukhus
Hospital

Medical Card baksida med medicinsk information.

Mer information om Medical Card på SMC:s hemsida: www.svmc.se/smc/SMCs-arbete--fragor/Motorcyklisten/Medical-Card/

Kontaktuppgifter:

Jesper Christensen, jesper.christensen@svmc.se , 0243-669 78, 070-557 75 00

Maria Nordqvist, maria.nordqvist@svmc.se , 0243-669 79 , 070-538 39 38